

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KOZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre . . . . . 2 frt.
Félévre . . . . . 1 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

Felelős szerkesztő:
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Pósa Lajos.

Ezuttal Pósa Lajost mutatjuk be, a kiváló költőt, akinek örökszépségű verseiben, nótáiban annyit gyönyörködtek immár a Független Ujság olvasói. Pósa Lajos nem államférfiu, nem miniszteri hivatalnok, nem képviselő (pedig bármelyik lehetett volna már), hanem Isten kegyelméből való poéta, akinek népdalait az egész országban szerte dalolják, gyermekversei révén pedig egy egész ifju nemzedék szeretetreméltó kedves „Pósa bácsi“ lett. Neki nem kellett a magas hivatal, hogy megmaradhason független, igazi magyar hazafinak, aki maradandó becsü költeményekben szóljon nemzetéhez s megmondja az igazat gyermeknek és felnőttnek egyaránt. Nem fogadta el a képviselőséget sem, melyet az ország egyik legnagyobb választókerületének független érzelmi polgárai tavaly felajánlottak neki: a szegedi második kerületet képviselné ma a Házban. De ő nem kívánczolt erre a dicsőségre, inkább megmaradt a nemzet dalos madarának, aki hol panaszos, hol haragos, hol pedig menydörgő szózatokban intve inti jó magyar népet arra, hogy törekedjék megőrizni hiven nemzeti mivoltát, függetlenségét és szabadságát, melyet, ha még egyszer elveszt, bizony nem bírja többé visszaküzdeni soha, soha.

Pósa Lajos 1851-ben született Gömörmegyének Radnót nevü községében, egy kicsiny,

kis falucskában, amelynek kertlábjánál folyik el a piczinyke Balog folyó, két partján telve réti virággal, bazsalikkal, ezerjő-füvel s egyéb illatos tarka virággal. Igazánda parnaszszus, a poéták Helicon-berke, ahol mint serdülő

Pósa Lajos.

gyermek szívta magába Pósa Lajos költészetéhez a táperőt. Tanárnak készült, de ennél több lett, sokkalta több: tanítója a gyermekseregnek, csengőbongó verseiben oktatja őket jóra, szépre, vallásosságra, szülők iránti szeretetre, elvezeti őket a gyermekmesék szép világába; a nagyokban meg táplálja a lángoló hazaszeretetet.

Itt Budapesten él és a legjobb gyermekujásgot: „Az én ujságom“-at szerkeszti, amely kedvenc olvasmánya a gyermekseregnek, mely valósággal rajongó szeretettel környezi az ő Pósa bácsiját s ennek folytán el lehet mondani, hogy Pósa Lajos nagyobb népszerűségnek örvend, mint bármely kiváló politikus. Elvégre is: akit a gyermekek megszeretnek, meg van az szeretve örökön-örökké.

Nyaranta, mikor a Balog folyó két partja felveszi virágköntösét, elmegy oda Pósa, hogy táplálkozzék a réti virágok illatával, hogy tápot nyerjen örökbecsü versek teremtésére és — hogy egyuttal fiui szeretettel boruljon annak a jó anyának kebelére, akinek emlőjén a ma élő poéta nemzedék egyik legeredetibb, ragyogó tollu lantosa nőtt fel.

Résen kell lenniünk.

A képviselőházat a költségvetési vita foglalkoztatja, de a levegőben egy más kérdés lebeg, mely rövid idő múlva teljes súlylyal előtérbe lép s mely az Ausztriával kötendő kiegyezéssel van összefüggésben.

Ez az általános vámtarifa revíziójának kérdése.

Tudnunk kell ugyanis, hogy mióta a világon a védvamos rendszer uralkodik, azóta mint minden más állam, akként mi is úgy védjük meg gazdasági érdekeinket, hogy vámvonallal sánczoljuk körül magunkat s minden kívülről bejövő áru után vámot szedünk, még pedig annál magasabb lesz a vám, minél kevesebb szükségünk van az árura, és így, amint egyes árukra rá vagyunk utalva, másokból pedig nem óhajtunk behozni, különböző vámtételeket állítunk fel, melyeknek összeségét vámtarifának nevezzük.

A mi vámtarifánknak, amelyet az összes külföldi államokkal szemben alkalmazunk, természet szerint olyannak kellene lennie, hogy egyfelől mezőgazdaságunkat megvédje, másfelől pedig fejlődő iparunkat se engedje elnyomni.

Ámde jól tudjuk, hogy mi Ausztriával együtt közös vámterületet képezünk; már pedig Ausztriának érdekei a miénkkel ellentétesek, mert Ausztria ipari állam, mi pedig földművelő állam vagyunk.

Ausztriának az áll érdekeiben, hogy a külföldi államokkal a kereskedelmi szerződéseket olyan vámtarifa alapján kösse, amelynek révén a nyersterményeknek befelé, a saját ipari termékeinek pedig kifelé biztosítható leszen az út. Nekünk viszont az az érdekünk, hogy a nyerstermények behozatalát lehetőleg megnehezítsük, ellenben saját nyerstermények kivételét olcsóbbá tegyük.

Világos, hogy ezen ellentétes érdekek küzdelmében az marad a nyertes fél, aki a kereskedelmi szerződések megkötésénél nagyobb befolyást tud érvényesíteni. Eddig Ausztria volt a győztes, az az jelenlegi általános vámtarifánk úgy van megállapítva, hogy az az osztrák iparnak kedvez mezőgazdasági érdekeink rovására.

Törekvésünk tehát odairányul, miszerint az általános vámtarifát úgy változtassuk meg, hogy a vámtételek fejletlen iparunkat jobban megvédjék és a külföldi mezőgazdasági nyersterményeit lehetőleg kiszorítsák az osztrák-magyar piacról. Ha pedig a vámtarifának ily módon való revíziója nem volna lehetséges, akkor létesítsünk önálló vámterületet és sáncolja el magát Ausztria is, Magyarország is külön-külön, a saját érdekeinek megfelelőleg. Ezt akarják az agráriusok.

Minthogy azonban a külföldi államokkal kötött vám- és kereskedelmi szerződéseink csak 1903-ban járnak le, amikor is a vámtarifa revízióját keresztülvihetjük, és így csak 5 év múlva fog megválni, vajjon megférünk-e az osztrákkal vagy sem, követ-

kezésképpen szükséges, hogy Ausztriával a kiegyezést ne tíz évre kössük meg, mint az eddig szokásban volt, hanem csak öt évre.

Szükséges pedig ez azért, hogy ha 5 év múlva, mikor a külföldi államokkal újra kötjük kereskedelmi szerződéseinket, Ausztriával nem tudnánk meg egyezni vámtarifánk javítása iránt, hát akkor módunkban legyen különválni és ne kössön bennünket egy 10 éves szerződés a reánk nézve hátrányos, közös vámterülethez.

Rendkívül fontos követelmény tehát az, hogy Ausztriával a kereskedelmi szerződést csak öt év tartamára kössük meg, mert ha ezt nem tesszük, akkor a magyar mezőgazdaság és ipar sorsát hosszú időre ismét Ausztria kezébe szolgáltatjuk ki.

Ugy a mezőgazdáknak, mint az iparosoknak létérdeke, szóval, tettel, befolyásuk minden felhasználásával oda hatni, hogy kormányunk Ausztriával a közös vámterületet csakis öt évre tartsa fenn, de ezt is csak az esetben, ha a kvótánkat fel nem emelik.

Ha az osztráknak csakugyan sikerülne keresztülhajtani magas kvótakövetelését, úgy a közös vámterület alapján kötendő kereskedelmi szerződés felől szóba sem állhatunk vele.

Árulás, a nemzet létérdekeinek Ausztriának való kiszolgáltatása volna az, hogy lekössük kezünket, hogy tehetetlenné tegyük magunkat egy terhes szerződés balkövetkezményeivel szemben, amelyeket megakadályozni mindenkinek kötelessége, akinek szíve nem hült még ki teljesen a magyar föld és a magyar nép szeretete iránt.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A kis lutri eltörlése.

Régi, általános bajon segített Lukács László pénzügyminiszter azzal a törvényjavaslattal, melyet február 4 én terjesztett a képviselőház elé, s mely a kis lutri intézményének eltörlését célozza.

A kis lutri nem a magyar törvényhozás szülötte; úgy erőltette ránk Ausztria abban az időben, amikor a francziák elleni háborúviselésben óriási államadósságba keverődött s a kis lutri behozatalával kívánt lendíteni nehéz helyzetén; kiterjesztette aztán a kis lutri intézményét az örökös tartományokon kívül Magyarországra is, — persze egészen jogtalanul.

Mondani se kell tán, hogy a kis lutri a spekulációnak egyik legkoczkázottabb neme, mert tízezer eset közül kilenczezer kilencszázkilencvenkilenc esetben a betevő — veszt. E mellett még óriási uzsora is a kis lutri, mely az államnak mintegy 3 millió forint évi jövedelmet hoz s ennek dacára az esetleges nyereségnél sem adja ki csak háromnegyedét — néha annyit sem — az ambó, vagy ternónak.

Ideje is, hogy ettől a nyavalyától is megmentse az állam az amúgy is nagy adóterhek alatt görnyedő magyar népet.

A kis lutri tehát haldoklik. Nemsokára meg fog szünni a lap utolsó rovata, mely rendszerint öt numerussal keserítette meg a lutrizó olvasót, aki betett számainak kihuzását leste rendszerint — hiába.

A lutri helyett az osztálysorsjátékot lépteti életbe az állam. Aki tehát kaput akar nyitni a szerencsének, az megteheti ezután is még jobban, mint eddig, mert az osztálysorsjáték mellett sokkal több valószínűség van a nyereségnek, mint a lutrizásnál.

De azért se a lutri, se az osztálysorsjáték ne legyen. nem is lehet kenyere a józan gondolkodásu embernek.

A lutri eltörléséről szóló törvényjavaslat ez év május elsején lép életbe s a kis lutri augusztus elsején szünik meg végleg. Örömmel dobunk hantot a koporsójára.

A tüzéség szaporítása.

Mint már megirtuk, a közös hadügyminiszter tervbe vette a tüzéségnek új gyorstüzelő ágyúkkal való felszerelését. Ezzel egyidejűleg a tüzéség létszámát is szaporítani fogják. A jelenlegi hadi létszám a Monarkiában 2022 ágyú; ezt 2340-re fogják emelni. Ezenkívül a lövészer kocsik számát legalább is megkétszerezik. Ez idő szerint: Franciaország 5300, Németország 4100, Oroszország 3600, Olaszország 1500 táborig ágyúval rendelkezik háboru esetén. A hármass szövetség tehát 7600 ágyút állíthatna a francziák meg az oroszok 9400 ágyúja ellen.

Mibe került az ezredéves kiállítás?

Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter most terjesztette a Ház elé az ezredéves kiállítás költségvetését. E szerint összes bevétel 4.757,700 frt, összes kiadás 5.304.758 frt. A kiállítás *deficitje* tehát 548,058 forintba rug. E mellett, hogy az államnak fél millió forint befektetését nem adta vissza a kiállítás, bukott a jegyiroda, bukott Ós-Budavára, Konstantinápoly és sok vendéglős, aki arany reményekkel költözött ki a Városliget kiállítási területére. Mindezek szomoruan bizonyítják, mennyire el kellett szegényednie ennek a gavallér nemzetnek, hogy még egy ezredéves nemzeti kiállítást sem birtunk kitartani.

A függetlenségi párt Halason.

A halasi pótválasztáson tudvalevőleg Kolozsváry Kiss István függetlenségi képviselő győzött s így a függetlenségi elem vált a helyzet urává. Ennek következtében a január hó 28-án végbement tisztújítás alkalmával a szabadelvű párti megyei tisztviselők el voltak készülve arra, hogy elejtetnek a választásnál, ami minden bizonynyal meg is történt volna, ha a függetlenségi érzelmű polgárok a liberális gyakorlatot követik. Dícséretükre legyen azonban mondván, a pártpolitikai villongásokat s a visszatörlesztés munkáját nem vitték be a megyeházba, mert a megválasztottaknak csak a hivatalra való rátermettségét vették figyelembe, anélkül, hogy politikai nézeteiket bírálják volna. A választás eredménye a következő:

Polgármester: *Vári Szabó* István (sz. p.), tiszti ügyész: *Dr. Hofmeister* Juda (sz. p.), mérnök: *Kozics* István (f. p.), közpénztárnok: *Szántai* István (f. p.), közpénztári ellenőr: *Hóhagy* Károly (f. p.), adószedő: *Szentpéteri* Ferencz (sz. p.), adóellenőr: *Pethő* Mihály (sz. p.), nyilvántartó: *Fadgyas* Sándor (f. p.), árvaszéki előadó: *Musa* Benő (sz. p.), árvaszéki közgyám: *Molnár* Mihály (f. p.), árvaszéki könyvelő: *Kovács* János (f. p.), árvaszéki ülnökök: *Török* Elek (sz. p.), *Kuti* Szabó Imre (f. p.), *Szalai* Sándor (f. p.), városi tanácsnokok: *Kolozsvári* K. Sándor (f. p.), *Gál* Gábor (f. p.), *Babó* János (sz. p.), *Tegzes* Ignác (f. p.), *Halász* D. Ferencz (f. p.), *Csonka* B. Ferencz (f. p.).

A megválasztott tisztviselők között 8 szabadelvű párti van. Ezzel a halasi függetlenségi érzelmű polgárok szép és elismerésre méltó példáját nyújtották, hogy nem követik a liberális rendszert, mely az ellentétes politikai nézetűeknek minden irányban való elnyomására törekszik.

Országgyűlés.

Az elmúlt héten a képviselőház a **belügyi tárca** költségvetésének tárgyalását folytatta és csekély érdeklődés között be is fejezte azt, amely után aztán a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalására tért át. Némi izgalmat keltett az, hogy *Kossuth* Ferencz el nem szavazott együtt a függetlenségi párt, amelyben nem vette tudomásul *Bánffy*-nak egy válaszát, amelyet a vezér tudomásul vett. Ugyaníly módon *Wlassics* Gyula közoktatásügyi miniszter is kisebbségben maradt a szabadelvű pártban. Egyébként a hétnek, nevezetes eseménye a *kislutri eltörlésére* vonatkozó törvényjavaslat benyújtása volt.

A színművészeti kiadásoknál *Benyovszky* Sándor gróf, *Visontai* Soma, *Polónyi* Géza és *Thaly* Kálmán szólaltak fel. Hibáztatták azt, hogy az operaház nem magyar s a nemzeti színházban is jobbadán idegen nemzetektől származott szindarabokat adnak elő, kérték a kormányt, hogy siessen segélyére a haldokló vidéki színművészetnek és ne hunyja be a szemét a gomba módjára szaporodó német zengerájok előtt. Részünkről is alig kárhoztathatjuk eléggé a kormánynak azt az engedékenységet, hogy tétlenül nézi, mint szaporodnak a fővárosban az orfeumok, amelyekben német dalos társaságok sikamlós, sokszor trágár nótákkal traktálják a közönséget s egész színműveket is eljátszanak — persze német nyelven — s ilyenformán nemesak németesítik a közönséget, de emellett el is vonják a színházak látogatásától, a hol pedig bizonynyal nemesebb élvezetekben részesülnének.

A kislutri eltörlése. *Lukács* László betérjesztette a lottójövedékről szóló 1868. XV. t. cikk módosítására vonatkozó törvényjavaslatot, amely szerint a magyar korona területén a kis lottó beszünttetetik s helyébe az osztálysorsjátékot léptetik életbe. A törvényjavaslatot a képviselőház pártkülönbség nélkül éljenzéssel fogadta.

A közegészségügyi kiadások tételénél *Papp* Sámuel az *indiai pestis* ellen való védekezésre hívja fel a kormány figyelmét. Fájdalmasan említi fel, hogy az elhagyott és törvénytelen gyermekek megmentésével foglalkozó jótékony két egyesület mindössze 8000 frttal segíti az állam, az ország 25,000 elmebetegé közül pedig csak 4—5000 részesülhet intézeti ápolásban. *Thaly* Kálmán szintén a pestis elleni gondos védekezés szükségességére tereli a figyelmet s a körorvosok anyagi helyzetének a javítását is szükségesnek mondja. *Benyovszky* Sándor gróf a gyógyszerek drágaságát panaszolja. *Major* Ferencz kifogást emel, hogy a közegészségügyi törvények nem hajthatnak végre; kivált a vidéki népesség egészségügyi állapotával nem törődik senki sem. A *fertőző betegség gyógyítását* államosítani kívánja.

Orosz állapotok. *Kossuth* Ferencz január hó 27-én azt az interpellációt intézte a kormányelnökhöz, hogy mi czélja volt *Muraviev* új orosz külügyminiszter párisi meg berlini látogatásának. *Bánffy* Dezső miniszterelnök, azt válaszolta, hogy *Muraviev* utazásai államunknak a külhatalmakkal való békés viszonyát

egyáltalán nem érintik, ezért a *Kossuth* interpellációját nem is veszi komolyan. **Kossuth** Ferencz a válaszzal megelégedett, pártja azonban haragra lobbant a miniszterelnöknek ama újra ismételt taktikája ellen, hogy a külügyi kérdésekben a Ház előtt mindig csak úgy „vakulj magyar, ne láss tót“ módjára beszél és a választ nem vette tudomásul. Megegett tehát az a szokatlan dolog, hogy a párt tulajdon vezérét leszavazta.

A csendőrség tételénél Rakovszky István azzal vádolja a kormányt, hogy a csendőrséget — a régi osztrák mintára — politikai czélzatra használják fel. Eseteket említ, mikor a kormány a csendőrséget jogtalan zaklatásokra használta fel, különösen pedig a néppárt ellen.

A fővárosi államrendőrség tételénél Radocza János azt a javaslatot nyújtja be, hogy a fővárosnak a rendőrség fentartására fizetendő évi 8000 ezer forint hozzájárulási költségét szállítsák le. **Pichler** Győző a rendőrség létszámának és a rendőrtisztek fizetésének emelését sürgeti. **Polónyi** Géza elfogadja a Radocza javaslatát s **Perczel** Dezső belügyminiszter maga is beismeri, hogy a rendőrség létszámának szaporítása szükséges s szintén elfogadja a javaslatot, ami megint ritka eset a szabadelvű miniszteriumban.

A muzeum nyomtatványai. **Zichy** Jenő gróf törvényjavaslatot terjesztett be, mely szerint a kormány köteles a hazában megjelenő összes irodalmi kiadványoknak és nyomtatványoknak egy példányát a nemzeti muzeum számára megszerezni. **Wlassics** Gyula elvileg elfogadta a javaslatot, a szabadelvű párt azonban nem tudván magát hirtelen beletalálni abba, hogy egy ellenzéki oldalról jött javaslatot tárgyalás alá vegyen, a javaslat fölött napirendre tért, azaz a saját minisztere ellen szavazott.

A kereskedelmi költségvetés tárgyalásánál Kossuth Ferencz vámpolitikánkat helyteleníti, mely Magyarországot kizárja a világpiacról s Ausztriának szolgáltatja ki. A kereskedelmi szerződések mindig Magyarország kárára kötöttek meg, mert kénytelenek vagyunk az osztrák iparnak megfelelő politikát folytatni. A vasúti szállítási tarifával kellene ellensúlyozni az osztrák érdekeket. Fejlesztésünk kell a külkereskedelmet, mert az kiránthatja hazánk iparát szorult helyzetéből. **Szemere** Atilla bizonyítja, hogy az önálló vámterület kárára volna hazánknak, mert mezőgazdasági nyersterményeinket kidobná a világversenybe. Hanyatló kisiparunk ügyét *szövetkezetek* létesítése által tartja fellendíthetőnek. **Konkoly-Thege** Miklós sürgeti a lobogókérdés rendezését s kéri a kormányt, hogy a magyar hajózási lobogót minél előbb teremtsen meg. **Tisza** István beszédje elején válaszol *Kossuth* Ferencznek, aki az összes kereskedelmi szerződéseket kifogásolta. Kifejti, hogyha kivitelünk kisebbedett is, de belfogyasztásunk növekedett s ez örvendetes jel. Az ipari munkások helyzetéről beszélve, megemlékezik a szociális kérdéstről, melyen állami intézmények létesítése által vél segíthetni. A munkáslakások ügyét, a munkásbiztosítás és a betegsegélyezés törvényeinek megfelelő változtatását ajánlja a kormány figyelmébe. Örömmel látjuk, hogy az eddigi tárgyalások folyamán a képviselők pártkülönbség nélkül rokonszenvesen emlékeztek meg kisiparunk [szomoruan hanyatló helyzetéről, amelyen főként vám- és kereskedelmi politikánknak helyesebb irányba való terelésével vélnek segíthetni.

MI UJSÁG?

A január hóban lejárt előfizetések mielőbbi megújítását kérjük, nehogy a lap küldését beszüntetni legyünk kénytelenek.

Udvari hírek. A király február 10-én délelőtt Dietrichstein herceggel kíséretében Welsbe érkezett s a Lichtenegg kastélyba szállt. *Ottó* főherceg Berlinbe ment a minap s Vilmos császár fogadta őt.

Huszonötévig tanító. Römer Miklós gyarmatai tanító e hó 8-án ünnepelte tanítói működésének huszonötéves jubileumát. Az egész község résztvett az ünnepben, szeretettel vették körül buzgó tanítójukat negyedszázados működésének fordulója alkalmából. A község előjárósága, a különböző testületek szívesen üdvözölték tanítójukat, akinek az a legnagyobb érdeme, hogy a német ajkú faluban magyar nyelvű nemzedéket nevelt föl.

Negyven magyar ember oláh fogságban. Felhaborító dolgról értesülünk Sepszi-Szent-Györgyről. Évtizedeken át folyt már Erdély déli vidékén a határrendezés munkája, amíg megállapították a magyar-román határvonalat. Bereczk nagy község Páltin és Harangbércz nevű erdőterületet értékesítés czéljából kihasználásba vette s a fadöntést mintegy 40—50 munkással folyamatba tette. A munkások határszéli igazolvánnyal ellátva végezték munkájukat, a midőn a vranca-kerületbeli oláh határőrség rájuk rontott a békésen dolgozó munkásokra s egyszerűen letartóztatta és tovaszállította ismeretlen helyre a jámbor bereczki, felvidéki és bodzai erdei munkásokat. Kíváncsian várjuk e sérelem mielőbbi orvoslását.

Forrongás Aninán. A délvidéki bányavárosban ismét nagy az izgatottság. Február 9-én reggel érkezett ugyanis a társáda intézőihez a miniszter döntő határozata. A leirat mindenben az osztrák államvasut bányavállalatának ad igazat. Az igazgatóság követelései és ujtásai, írja a kereskedelmi miniszter, jogosak és helyesek és ezért figyelmezteti a bányászokat, hogy saját érdeküket szem előtt tartva, gondolják meg azt, a mit cselekedni akarnak. A bányagazgatóság áldozatkészségének is határa lesz egyszer és megtörténhetik, hogy a társaság az amugy is rosszul jövedelmező vállalatot beszünteti, bányáit becsukja és ez igen végzetessé válhatnék a munkásokra nézve. A miniszteri válasz hire óriási izgatottságot okozott s minden pillanatban újabb zendüléstől lehet tartani.

A szökött katoná. A Tolnán állomásozó ezredekre beosztott horvát katonák sehogyse tudnak alkalmazkodni a magyar viszonyokhoz és egymásután szökődésnek vissza Horvátországba. Legutóbb Takáts János, a tizenkettedik dzsidás ezred közkapitánya szökött meg, de a csendőrség éppen akkor fogta el, amikor az uniformisát polgári ruhával akarta feleserélni. A szökött katonát visszavitték Tolnára és bebörtönözték.

Czigarettafüst a templomban. Cső-Szent-Eleken kinos botrányt okozott tegnap egy Welter Péter nevű fiatal sváb legény a templomban. Részeg fővel betévedt a szentegyházba, ahol éppen misézett Hönig plébános; cigarettával szájában odaállt az oltár elé és eregette a füstöt. A plébános ki akarta utasítani, de Welter elkezdett kiabálni, hogy neki senki sem parancsol. Az ájtatos közönség csak nagy nehezen tudta kituszkolni a részeg embert, akinek a törvényszék előtt kell majd felelnie viselkedéseért.

Öngyilkos postamesternő. Wassermann Anna busózi (Szepesmegye) postamesternő e hó 8-án éjjel föbe lőtte magát és szörnyet halt. Hir szerint szerelmi esalódás kergette a halálba.

Önérzetes férj. Tóth József gulyás volt a Chernel-féle kutasi pusztán. A napokban elment lakodalomba a feleségével, aki a vendégség alkalmával *illetlenül* viselkedett; a férj e miatt való elkeseredésében a kutasi vendéglő nagy kutyába ölte magát s csak napok mulva leltek hullájára.

Sátoraljaujhely szennyese. Sátoraljaujhelyen az öngyilkossá lett Grünfeld Sámuel városi tanácsos ügyéből kifolyólag Barthos József főszolgabíró a minap Hlavathy Elek városi jegyzőt, az állami adó-főkönyvekben elkövetett visszaélések vádja és hivatalos kötelességeinek elhanyagolása miatt hivatalától felfüggesztette és ellene a fegyelmi vizsgálatot elrendelte. Ezenkívül a vizsgálati iratokat áttette a törvényszékhez.

Előléptetés a halál után. A hivatalos lap szombati száma hozta a nagyszombati káptalan fokozatos előléptetéseit közt, hogy Volfinau Józsefet 1897. jan. 23-tól éneklő kanonokká léptették elő, pedig az öreg kanonok már 1896. év október 17-én meghalt s legfeljebb az angyalok kórusában énekelhet. A hivatalos lap késői közlése mutatja, hogy mily gyorsan intézik az ügyeket a közoktatásügyi miniszteriumban.

Gyilkosság bosszúból. Tóth János berkesdi lakost, gyilkosságra vitte a leggonoszabb tanácsadó: a bosszu. Domonkos János bírósívelt gazda ugyanis feljelentette őt orgazdaság miatt s ezért börtönt is ült. Ezért aztán bosszút esküdött ellene. Nem régen szabadult ki s a mult pénteken megtudva, hogy Domonkos a korezmában mulat, az utcán megleste és két kés-szurással meggyilkolta. A jajkiáltásra a nép összesődött és mielőtt a szerencsétlen áldozat lelkét ki-lehelte volna, még megtudta gyilkosát nevezni, ki megugrott ugyan, de a csendőrök még az nap elfogták.

Nagy idők tanui. Zsámbokon, e hó 1-én meghalt Gregor Mihály 48-as honvéd 78 éves korában. Az elhunyt gazdálkodó volt s az utolsó napokig jó egészségnek örvendett. Megható volt látni a temetésén, a mint négy erőteljes fia a vállain vitte ki a temetőbe. — Nagy Sámuel jándi evang. ref. lelkész, a nagykárolyi egyházmegye tanácsbírája és volt helyettes esperese, 1848—49. honvédfőhadnagy, 70 éves korában Jándon elhunyt.

Tisztázott tisztviselők. Említést tettünk arról, hogy Mármaros-Szigeten Pap Tibor polgármestert és Gavalér Lajos tiszti ügyészt azzal gyanúsították, hogy a fogyasztási adóbérlet ügyében összejátszottak a bérlővel. A közgyűlés bizottságot küldött ki az ügy mibenállásának megvizsgálására, mely rendjében találta azt s ekként az ártatlanul vádolt tisztviselőket rehabilitálta a közgyűlés.

Németország leggazdagabb emberei. Németországban most hivatalos statisztikát készítettek a gazdag emberekről. A kimutatás szerint Németországban a leggazdagabb emberek Rotschild, akinek 216 milliója, Krupp, akinek 121 milliója van. Meg van említve a kimutatásban maga a német császár is, aki évente tizenöt és fél millió korona járadékot kap.

Egy város adósságai. Gyula város lakossága tudvalevőleg egyike a legeladósodottabbaknak, a miből kifolyólag már sok kellemetlensége volt a városnak. A város pénztári hivatala a napokban fejezte be a betáblázott adósságok összeszámítását, miket az egyenes-adók csökkentése céljából jelentenek be évente. E szerint Gyulán a házakat és földeket jelenleg 1.727.392 frt 70 kr. betáblázott adósság terheli, a mi után a tulajdonosok 101.764 frt 62 kr. kamatot fognak ez évben fizetni.

Kanyaró és vörheny. Az aradmegyei *Mária-Radna* községben járványszerűleg lépett fel a kanyaró. Ez okból minap bezárták a községi iskolákat. — *Keszthelyen* meg a vörheny pusztit a gyermekek közt. Legtöbb beteg a szegényebb osztályuaknál van, s így a legszigorubb óvintézkedések sem igen járnak eredménnyel. Az iskolák már négy hét óta zárva vannak s szó sem lehet azok mielőbbi megnyitásáról.

A tetszhalott. Paeséron nagy rémületet keltett egy szerencsétlen örült ember tetszhalála. Miglinezy Lajos az örült ember neve. Tizenkét óráig feküdt kiterítve a kórházban s a mikor már a koporsóban feküdt, akkor felébredt és könyörgött, hogy vegyék őt ki a koporsóból. Az orvos azután konstátálta, amihez nem kellett tudomány, hogy Miglinezy tetszhalott volt.

A földbirtokos fegyvere. Nagy szerencsétlenség történt a napokban O-Budán. Taics Jásó ottani földbirtokos megtöltött fegyverével babrált. A fegyver véletlenül elsült éppen abban a pillanatban, mikor Bain Tamás, a juhásza lépett be az ajtón. Az ólomgolyó a szerencsétlen juhász nyakán ment keresztül s rögtön halált okozott. A megrémült Taics azonnal jelentkezett a járásbiróságnál.

A nászlakoma ára. Kunits János moholi molnár boldogan készülődött az esküvőjére, melyet e hó 4-én akart megtartani szép menyasszonyával. A boldog családi fészek helyett azonban a börtönbe jutott a moholi molnár. A dolog úgy esett, hogy a leleményes vőlegény Kovács Sándor zentai lakos élestárból akarta beszerezni a lakodalomra szükséges elemőzsiát. Hivatlanul be is mászott az élestárba, de mikor megrakodva távozni akart, elfogták, bekisérték a zentai járásbiróság fogházába.

Öngyilkosság a halálos ágyon. Magyar-Pécskán az orvos vigyázatlansága folytán egy haldokló asszony lett öngyilkossá. Botka János ottani jómódu gazda felesége súlyos beteg volt s a napokban az orvos azt mondta az urának, aki a pitvarig kísérte, hogy a felesége napjai meg vannak számlálva. A szobaajtó nyitva maradt s a beteg asszony meghallotta a halálos ítéletet. Erre kimászott az ágyból s az ajtófélfára felkötötte magát. Mire férje bement hozzá, már halott volt.

Munkások a hó alatt. A Retyezát-hegység sereli havasán a napokban nagy szerencsétlenség történt. Egy hatalmas hógörgeteg Kenderessy Árpád fűrésztelepén dolgozó tizenhat munkást magával ragadta a mélységbe. Nagy fáradtsággal sikerült kiásni a munkásokat a hóból, de közülök kettő már meghalt s a többi is súlyosan megsebesült.

Innen-onnan. A kapzsóság bünre visz. Nyiregyházán Szücs Mihály pappi jómódu gazda nem érte be tisztességgel szerzett vagyonával, hanem bünös uton is akarta azt gyarapítani s azért takarékpénztári kötvényeket hamisított és azokat több bankban értékesítette. Sokáig folytatta ezt az üzemet, míg végre kiderítették csalásait. A hamisító annyira félt a büntetéstől, hogy felakasztotta magát. — **Öngyilkos földbirtokos.** Lőcsén Janocsik Mihály okolicsnói földbirtokos a minap egy borotvával elmetszette a nyakát. Az öngyilkos földbirtokost gyógyíthatlan betegség üzte a halálba. — **Sztrájkoló dijnokok.** Ungváron a járásbírótság 13 dijnoka sztrájkol, mert 70 krajczárnyi napidijukból nem tudnak megélni. Most egyetlen dijnok sem dolgozik a járásbírósnál. — **A nazarénusok szaporodása.** Arad környékén a nazarénusok száma mindjobban szaporodik. Különösen a görög-keletiek közül csatlakoznak sokan e szektához. Metianu püspök ezért felhívta papjait, hogy kutassák a már tömegesen jelentkező áttérések okát. — **A Kossuth-család gyássa.** Temesváron meghalt Ruttkay János, a Csekonics-uradalom nyugalmazott tisztartója, Kossuth Lajos rokona, nyolcvanhárom éves korában.

Tejgazdaság. Minden gazda tapasztalja, hogy télen az istállóban való etetés folytán teheneknél úgy a tej jósága, mint a tejelőképessége csökken. Ezért nem mulaszthatjuk el a gazdálkodó urakat, a 40 év óta legjobb sikerrel használt Kwizda-féle korneuburgi marhatápporra — melyet Kwizda Ferencz János cs. és kir. osztrák és a román kir. udvari veterinar preparatum szállítója Korneuburgban készít — figyelmeztetni, mely mint eleségnaplék teheneknél a tejet javítsa és a tejelőképességet fokozza.

A gazdaközönség hasznosan cselekszik, ha mag-szükséglete beszerzésénél a forrást nagyon is megfontolja. A tényleg megbízható fajazonos magvakat csak olyan óriási forgalmu cégeknek, mint p. o. Mauthnernél lehet beszerezni, mert az ilyen világ-cégek rengeteg nagy forgalma lehetővé teszi, hogy nagyon szerény haszonnal juttathassa a legmegbízhatóbb vetőmagot a gazdának.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Alakítsunk segélyegyleteket.

Régi közmondás, de igaz is, hogy a kinek „pénze van, esze is van“, mert azt tagadni nem lehet, hogy a pénzszerzéshez és annak megtartásához a jó szerencse mellett ész is kell. A pénz hatalma az emberek művelődésével folyton emelkedik, mert a pénz az anyagi és szellemi élvezetek eszköze, ez szabja meg minden fáradságnak, törekvésnek, boldogulásnak az értékét. Innen magyarázható ki az a nagy pénzsomj, mely a társadalom minden osztályában oly erősen működik s bizony erősen kell egyeseknek és nemzeteknek a küzdőterét elfoglalni, hogy a pénz birtokába jussanak.

A nép boldogításán törekszünk: sok ut vezet ehhez; a legjobb ha megtanítjuk a pénz szerzésére és a pénz megtakarítására, megbecsülésére.

Valljuk meg őszintén, hogy a gazdaember eddig pénzügyekkel nem nagyon sokat törődött, a változott viszonyoknál fogva azonban minden kisbirtokos gazdának erősen kell foglalkozni a pénzszerzéssel. Ma már a fokozott igények sokkal több kiadással terhelik a kisbirtokos gazdát is mint ezelőtt, úgy, hogy a kisbirtokos gazda háztartásánál is sokkal nagyobb pénzforgalomnak kell lenni ma, mint akkor, mikor a cserekereskedés divatozott.

A pénzszerzés módzatairól ez alkalommal bővebben nem szólok, egyszerűen a következő tanácsot adom:

Minden kisbirtokos ossza kétfelé kis gazdaságát: külső és belső gazdaságra; mindkettőt kezelje a legnagyobb okossággal és utánnézéssel s termeljen oly terményeket, a melyek keresettek és így értékesek, utánjárással azoknak jól értékesítését eszközölje, így jut pénzhez, ez a legtisztább pénzszerzés.

Azonban a pénzszerzés mellett igen fontos a pénz megtakarítása, lassu tőkegyűjtés; ez már nagy tudomány, ez az élet bölcsessége.

Ha van, a mi kisbirtokosnál a nagy veszélyes bajokat előidézi, az rendszeren a takarékoság hiányából származik. Megszerzi a pénzt, de nem tudja megtakarítani s mikor szüksége van pénzre, akkor meg nem tekinti a kamat nagyságát s kölesön vesz fel drága pénzt.

Arra akarom hát rávezetni kisbirtokos gazdátársaimat, hogy a nehezen, nagy fáradsággal megszerzett pénzüket, hogy lehet megtakarítani a legkönnyebb módon, lassan oly módon tőkét gyűjteni, hogy ebben már a megtakarított pénz is segítse a kisbirtokost.

Erre a legelső lépés, hogy álljunk társaságba, szövetkezzünk arra, hogy összerakott krajczárjainkból forint legyen, hogy kis összegekből oly nagy összeg származzék, mely szükség esetén a kisbir-

I. ábra. 1 1/2 éves szimmentháli bikaborju.

tokost nemcsak a baj legyőzésére képesítse, hanem kiscgazdaságának jövedelmező berendezésére segítse.

Saját tapasztalatomból hozok fel példákat: Meghalt egy jómódu ember, gyermekei fizettek százalékot 80 frtot, de nem volt pénzük, kölcsön vették. Megdöglött a lovuk, nemsokára rá a tehenük is, nem volt pénzük, fölvtették kölcsön, így lassan 300 frt lett az adósság. A hitelező apródonként nem vette fel a pénzt, törlesztésre nem voltak kötelezve, így a kamatot folyton fizették, még pedig többször kölcsön vett pénzből s a vége az lett a dolognak, hogy a család eladósodott és elpusztult.

Ha mi egyesülünk, segélyegyletet alakítunk, ilyen veszedelem nem történhetik, mert a kölcsönvevő minden héten köteles adósságát törleszteni. Vagyis a nagy összegbe kapott kölcsönét, könnyen megszerezhető kis részletekkel fizetheti le.

Aki pedig abban a szerencsés helyzetben van, hogy tőkét akar gyűjteni, azt könnyű szerrel megteheti, mert már 10 krajczárját beteheti a segélyegyletbe, a hol részére az tőkésítve lesz.

Hogy hosszas magyarázgatással unalmas ne legyek, rátérek arra, hogy alakítsuk meg a segélyegyletet? Még pedig ha lehetséges minden községben.

Kibocsátunk egy ívet, hogy írja arra rá mindenki, hány 10 krajczárral, mint heti betéttel lépne be egy segélyegyletbe, mint szövetkezetbe.

Mikor azt látnánk, hogy ime a községi lakosok módjuk és tehetségük szerint büzgölködvén, ezer 10 krajczárral készek megalakítani a segélyegyletet, ebből

kitünik, hogy a heti bevétele 100 frt lenne, egy évi 5200 frt; ha a segélyegyletet 6 évre alakítjuk, a hat évi bevétel 31200 frt. Időt nem vesztegetve összehívjuk az alakuló gyűlést, megalakítjuk a segélyegyletet, oly egyszerű kezelést alkalmazunk, hogy azok vezetésére józan ész, becsületesség és tisztakezűség legyen szükséges egyedül, a miből az következik, hogy kevés lesz a kezelési költség s olesó kammat mellett is tisztességös osztalékot ad a tagoknak.

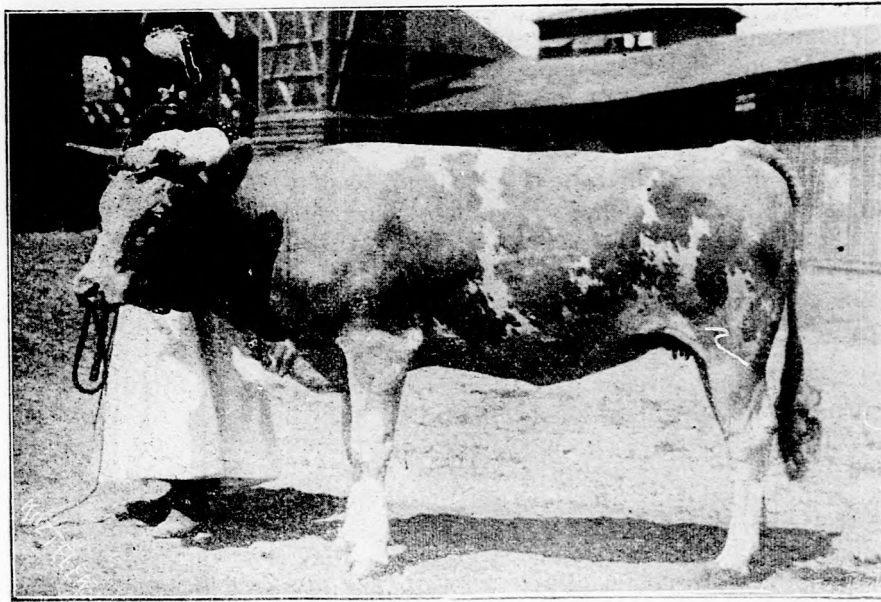
A mint megalakítottuk a segélyegyletet, megkezdődik a pénzszedés, a kölcsönkérőknek bejelentésük sorja szerint megadjuk a hetenként beszedett összeget. Azt jól tudjuk, hogy kisbirtokos gazdá-

nál a 100 frt már nagy segítség, tehát a segélyegylet ily szerény eszközökkel is nagy segítségére lehet a kiscgazdának.

Hátha most a következő dolgokat tekintjük. Egy iparkodó gazda belép a segélyegyletbe heti 1 frt betéttel. Ki vesz 300 frtot kölcsön. Ebből vesz két tehenet s a megmaradt pénzen kifizeti kisebb tartozásait. A két tehenet jól tartja, naponta elad legkevesebb 16 liter tejet 5 krjával, bevétele 80 kr. ebből nemesak tartozását törleszti, hanem háztartási költségeit is fedezi, 6 év múlva le van fizetve tartozása, visszakapja kötvényét, tehene most már az övé és boldogulhat a jövőben.

No de sok is már egyelőre, gondolkodjunk az elmondottak felett s majd jövőre folytatom.

Vasady Balogh Lajos.

II. ábra. 2 éves szimmentháli üsző.

Penészes takarmány etetése.

Rendkívül nagy gondot igényel, a takarmányt úgy eltartani, hogy az meg ne penészedjék, sőt ha az időjárás a szénakészítésnél kedvezőtlen, jóformán lehetetlen azt a penészesedéstől megóvni. Minthogy pedig a penészes takarmány árt a jószágnak, nem lesz felesleges megemlékezni arról, mi módon csökkenthető annak ártalmassága. Mint tudjuk, a penész apró fehér gombákból áll, a melynek nyirkos kamrákban vagy pincékben elhelyezett kenyéren s egyéb élelmi szereken is fejlődnek.

Ezek a penészgombák a takarmánnyal az állat szervezetébe jutva, különféle betegségeknek lehetnek okozói, a szerint, mily nemű és koru állattal etetjük az ily takarmányt; bárányoknál mellhártyagyuladást okoz, a lovaknál tüdő- és légesőhurutot, a szarvasmarháknál szájgyulladás és nyálfolyás keletkezik utána, gyakran gyomor- és bélhurut vagy vesegyulladás, vérzés a végbélből stb.; a teheneknél elvetelés okozója is lehet a penészes takarmány, míg lovaknál nyelvbénulást, gyomor- és bélgyuladást, kólikát is okozhat; sőt a dohos zab etetése is hasonló bajokat idéz elő a lovaknál, ami természetes is, mert hiszen a dohosság nem egyéb mint kezdődő penész.

Kérdés már most, miként etessük a penészes takarmányt, hogy az legkevesebb bajt okozzon, mert hiszen arról szó sem lehet, hogy a többnyire takarmányszükébe levő gazda a megpenészesedett takarmányt vagy alomszalmát egyszerűen a trágyadombra hajtsa; erre nézve a következőket ajánljuk:

A penészes vagy gyanus takarmányból csak keveset adjunk egyszerre az állatnak s azt is jó takarmánnyal keverten. Tegyük az ilyen takarmánnyal először kiesényben próbát és csak akkor etessünk tovább, ha azt tapasztaljuk, hogy az nem árt az állatnak; ha ellenben bajt okozna, ne etessük tovább, mert nagyobb kár, ha állatban esik baj, mint ha ezt a takarmányt félre kell vetnünk. Az abrakfélét, ha szaga van, tartsuk száraz, szellős helyen és minél gyakrabban lapátoltassuk át. Ha a zabnak dohos szaga van, keverjük azt faszénporral, 24 kiló zabra 1 kiló szénport véve és azután a zabot így keverten hagyjuk feküdni egy hétig, 10 napig vagy akár két hétig s erre a szénét kiostáljuk belőle. Ha a szénának csak egy része penészes, azt válogassuk ki, szellőztessük meg s poroltassuk ki. Az ilyen szénát azonban növényvédőkészítéssel vagy oly marhával, melyet tenyésztésként használunk, nem tanácsos etetni; legmegfelelőbb s legkevesebb ártalmas ez a rideg jószágnak.

A penészes alomszalmát is, bealmozás előtt tanácsos jól kiporolni, nehogy az állatok az abból felszálló penészgombákat egész éjjelen át belehelni legyenek kénytelenek.

Szimmentháli marha.

A hazánkban tenyésztett u. n. nyugati fajta marhák között leginkább a szimmentháli fajtát kedvelik, nem csak mert ez nagycsontu, izmos és hizékony fajta, de mert a szimmentháliak jó tejelők és gyors fejlődésűek is. Ez látható mai képünkben is, melyek közül az I-ső egy 1½ éves bikaborjut, a II-ik egy 2 éves üszőt ábrázol; mindkét állat rendkívül nagy és fejlett korához képest. Ez állatok a Széll Kálmán-féle rátót-héraházi híres tenyészetéből valók, melynél kitünőbb ez időszerint Magyarországon nincsen.

MULATTATÓ.

Szalad a kurucz.

Irta: Bársony István.

Azokon a meg-megszakadó, lapályba hajló dombokon, a melyek a gyürüsi szőlőktől kezdve elvonulnak a Szilágyság felé, talán már senki sines a ki Kerekes Simonra, az ősjogászra emlékeznék. Valami pusztuló, elszegényedett zseny családból származott? jól tudott inni s alkalomadtán szakértelemmel forgatta a füttykóst. Soha verekedés elől meg nem szaladt; ennyi maradt meg benne az ősi virtusból.

Azaz, hogy mégis megszaladt biz ő egyszer. Akkor lett vége kuruezi dicsőségének. (Mi csak „kurucz“-nak hívtuk). Elmondom ezt a történetet, mert egyébként is jól esik a visszaemlékezés a Szilágyság híres magyar falujára, a krasznaparti Ákosra, a hol valamikor a legverekezőbb népség lakott; épp oly híres erről a tulajdonságáról, mint a szatmármegyei Gebe, Bere, Gencs (isten tőlük ments) háromsága.

*

A mi kuruczunk Bélteken lakott. Onnan Ákos már csak egy kis ugrás. Bétek csupa sváb, Ákos csupa magyar. A „kurucz“ hát többet tanyázott Ákoson, mint otthon.

Egyszer, egy vasárnap délután, éppen át akart lovagolni Ákosra. Volt neki egy poroszkajárású kis mokánylova; fürge, mint a csik és olyan jólábu, hogy akár fekete éjszaka is rábízhatta magát az ember. Megnyergeltette a táltosát s indulni akart, mikor megérkezik egy régi ezimborája, egy kispapból lett városi hivatalnok.

A kurucz nagy hűhóval fogadta s rákiáltott a kis kocsisra: Erigy csak Laczi, nyergeljétek meg a vén sárgát is!

A legény elszaladt s akkor azt kérdi a „kurucz“ a vendégtől: Tudsz-e lovagolni?

— Nem tudok én.

— No, az pompás: majd mindjárt megtanulsz.

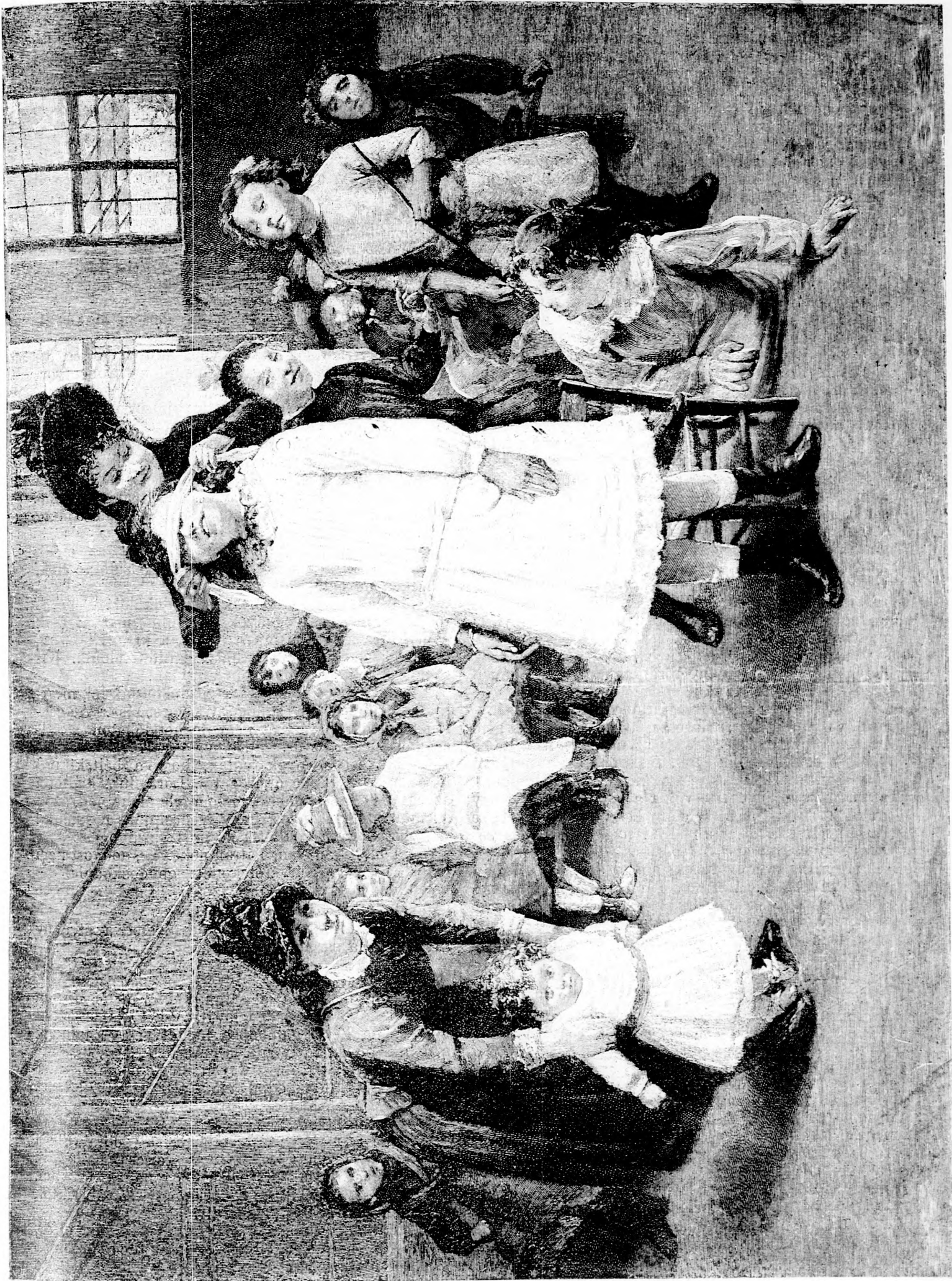
A vendég szabódott, de Simon megmagyarázza neki, hogy itt nincs választás; Bétek üres, mindenki elment ma Ákosra, a hol nagy muri van. Oda muszáj menni, még pedig lóháton. Iszen a sárga olyan, mint a bárány.

Már hozták is a lovat. Jó tizenhat és fél markos barom volt. Olyan gólyalábu, girhes dereku, de szivós a mellett. Simon felpakkolta rá nyomban a ezimboráját.

— Nagyszerűen festesz, mondta neki. A pajtás elhitte s kihuzta magát a lovon, a hogy tudta.

Az ut Ákosig lovaglási gyakorlatokkal telt. Simon tanította a barátját. Nagyon kómikus volt, mikor a szegény hivatalnok ijedten markolászta a ló sörényét és szerelmesen ölelgette a derekát göröcsösen összehuzódó lábszáraival. Nem is esett le.

Közvetlenül Ákos alatt folyik a Kraszna. A ki Béltekről Ákosra ment, annak át kellett akkoriban lábolni a folyón vagy rákerülni a hidra, de az egy kicsit oldalvást esett s így csak akkor használták ha éppen muszáj volt.

Szembeiktösdí.

Az alsó malomnál volt a rendes átjárás, mert ott a sekély vizet könnyen meg lehetett gázolni. Ott nyáridőben csak zsilipnyitáskor emelkedett a víz annyira, hogy a hidra terelte a szekereket. Ezen az egy ponton kívül (a gázló, meg a hid mindössze is egy puskalövésnyire lehetett egymástól), csak egy madár járhatott át a Krasznán, mert mindenütt nagyon meredek volt a partja. A dobrai malomig, a mi épp egy kilométer onnan, nem lehetett máshol keresztül vergődni lóval a folyón.

A kurucz meg a pajtása átment a gázlón s Kerekes Simon mindjárt befordult a krasznaparti esöndes utcába, ott kereste B. Gyulát, a kedves pátriáját, a kihez megakart szállani. De senkisémet volt otthon. Azt mondta a eseléd, hogy a „vendéglőben“ sátozt verettek reggel az urak, ott kugliznak. Valamelyiknek névnapja van, oszt csapra üttetett a nép számára egy pár hordó bort. Czigány huzza talp alá; iszik és tánczol az egész falu.

A lovakat bekötötte a kurucz a luczernáskertbe egy árnyékos szilvafa alá s melléjük állított egy gyereket, hogy vigyázzon rájuk. Azután vitte a pajtását a vendéglőnek esufolt koresmába.

Ő otthon volt ott; ösmerte mindenki mint a rossz pénzt. Nagy örömmel fogadták a házigazdák az ujonnan érkező urakat. Simon fináncznak adta ki szegény czimboráját, azzal aztán nem akart senki barátkozni, a míg ki nem sült a tréfa.

A míg az urak kocczintgattak, ugyancsak pörgette a legénység a viganós eselédnépet. Fűrge mozdulatu, karesu dereku, gömbölyded leányzók voltak azok. Minél tovább nézte őket az ember, annál inkább úgy tetszett, hogy sístergő tűz esap ki a szemökből. Abból a fajtából volt valamennyi, a melyiknek hamis a zuzája.

Simon megpödörgette a bajuszát s egyszer csak derékon kapta az egyik szüzet, a ki ott illette volt magát a párjával együtt, éppen ő elötte.

Hát eddig még megjárta volna. A legénynek volt magához való esze, tudta mi illik, nem haragudott meg azért, hogy az urfi megtisztelte a babáját egy-két pörditessel. Csakhogy a „kurucznek“ rosszat tett az a vastag, egy kicsit barna hajfonat, a mi kétszer is átérte volna a leány derekát, ugy esüngött le majdnem a leány bokájáig. Se látott, se hallott, csak azzal az egy leánynyal tánczolt és sehogysem akarta az igazi párjának visszaadni.

A magyar ember pedig ebben az egy dologban nem érti a tréfát. Hálából, barátságból, nagylelkűségből odaad sokat, eltür még többet, de a szeretőjét, kivált ha egyszermind a jövőbelije is: azt már nem igen sokáig tudja megtürni a más karja között.

Kezdték a legények összesugni:

— Mégse járja, hogy ez a kurjogató urfi egyre a Füzi Janesi mátkáját czibálja. Ott van az a Nyszorgó-leány, az a piros esizmás, az közös, azt nem veszi el senki, tud az tánczolni nagyon is, hát azzal kéne inkább mulatozni.

A városi pajtás észrevett valamit s megsugta Simonnak, hogy nagyon zsörtölődnek a legények; Simon megrázta az öklét: „a ki áldója van, ki morog itt?“

Csakugyan volt már morgás.

A falubeli nemesség biztatta Simont: ne hadd magad öreg! De a kishivatalnok összetett kézzel kérte: az istenért! minden szentekre kérlek Simonkám, bele ne vigyél valami botrányba. Megtudják, elesapnak, mi lesz belőlünk? mi lesz szegény gyermekeimből?

A pufók, vörösképü kuruczot, a ki bizony eljuttott odaig, hogy legszívesebben szétütött volna maga körül, nagyon meghatotta ez a beszéd. Érezte, hogy ő neki ezzel a jámbor lélekkel szemben kötelessége van. Félrelőditotta a vastag hajfonatos leányt s az idogáló czimborák asztalához ment.

— Ma nem verekszünk, mondta komor lemondással.

Csakhogy a parasztfiuk, a kikben szintén volt egy kis löre, ezt a „nagylelkűséget“ másképp magyarázták.

— Ahán, megijedtek az urak!

Még ő nekik kezdett feljebb állani. Füzi Janesi kiugrott a sátor közepére, ott verte a mellét: „no, a ki uri bőrbé bujt argyilusotok van, ki hát a legény ebben a csárdában?! . . .“

A többi széles vállu, hajlós dereku ficzkó elkezdett lassankint köréje tömörülni.

A kishivatalnok sápadt volt, mint a fal; egyre susogott nagy szorongva: menjünk Simonkám, menjünk innen.

Kerekes Simon odasugta a pajtásoknak: „álljatok elibök egy kicsit, a míg én ezt a jámbor lelket biztos helyre teszem, jövök vissza mindjárt.“

A falusi urak felugráltak s oda tódultak a hepceziáskodó legény elé. Azalatt Simon galléron fogta reszkető vendégét, kiosont vele az udvarra, onnan loholt a B. Gyula telke felé, a hol a lovak voltak a luczernáskertben.

Abban a perczen elordítja magát az egyik legény, a ki a szökést észrevette. „Csülökre fiuk, szökik a mi emberünk!“

Már akkor jól előljártak a menekülők. Nem törődtek a haragos legények a többi „urral“; csak éppen arra az egyre fáj a foguk, a ki úgy látszott, hogy igazán bünös, mert hát megfutott előlük. Kirohantak a koresmából mindannyian.

A malom zsilipjét akkortájt huzhatták fel, megszűröl hallatszott a zuhogó viz locsogása. A gázlón legalább félóraig át nem mehet lóháton senkisémet, elsodorná az ár.

Az ákosi legények tudták, hogy a béteki urfi lóháton szokott ide átjárogatni. Lóra fiuk, kiáltotta az egyik; csak a dobrai malom felé mehetnek, azon az uton meg bizonyos, hogy megcsipjük. A miénk!

Simon is meghallotta az erős vizzuhogást.

Ha magában van, bátran neki vág, de most nem lehetett. Erről az árváról kellett gondoskodnia. Ez belefulna most egy pohár vízbe is. Csak nyeregbe gyorsan. A többit majd meglátjuk.

Borzasztó volt látni, hogyan ölelgeti a szegény hivatalnok a sárga hosszú nyakát.

*

Simon megfogta a sárga kantárját is, azután megsarkantyuzza a maga lovát. A két összeszokott állat esinos kurta galoppban haladt végig a falunak a dobrai malomhoz vezető utcáig.

A kurucz csak arra ügyelt, hogy el ne veszítse a pajtását. Kapaszkodjál meg jól, aztán ne félj. Szorítsd a térdeddel és hunyd be a szemedet, biztatta a holtra rémült embert.

Szükség is volt a biztatásra. A dobrai utca görbületén jó időt veszítettek; egyszer csak hallották, hogy jönnek ám a hátuk mögött, robogva lóháton. Az ákosi fiuk voltak, akik csak úgy szörén ülték a magok kis erdélyi lovait.

Ha Simontól függ, ő biz' ott megáll. Az elsőt, a ki beéri, lehuzza a lováról, elveszi tőle a csákányt s akkor majd meglátszik, hogy ki az igazi legény

itt. De a „családapa“ azt ki nem állotta volna. Ő vele futni kellett. Hát Simon futott, dühvel a szívében.

Amint a faluból kiértek, egy széles, buczkás ugar terült előttük. Az bizony rossz volt versenyteremnek, pedig vagy féltucat legény ott száguldott a nyomukban. Azok jobban tudták a járást a magok határában, azok azt is tudták, hogy hol lehet elibök kerülni a menekülőknél. És a kurucz még csak sarkantyuzni se nagyon mert. Hátha lemarad a lóról a barátja s még ő helyette agyonverik?

Alkonyodott. A nap vörösre festette az eget, meg a rónát. A kék dombok messziről már felhőknek látszottak. Itt-ott, ahogy a Krasznához értek, látni lehetett a csillogó folyót. A kishivatalnok jajgatott, Simon káromkodott, a legények hátul ugyan csak ordítottak.

— Ne félj pajtás, ha tul leszünk a dobriai malom hidján, akkor a miénk a világ. Ott már otthon vagyunk, mi vagyunk az urak, — szólott Simon.

Alig ezer lépésnyire egy sötét épület látszott a folyó partján. Egy ember ácsorgott a sorompónál s belebámult a folyó vizébe. A hideglelés molnár volt az.

Az ákosi legények elkezdtek kiabálni: „Ereszsze le kend a sorompót, hej! . . . Ereszsze le! . . .“

No még csak ez kellett. A molnár kitalálta, hogy mit akarnak s indult a lánczhoz, lassan sántítva.

— Megfognak, gondolta magában Simon, most már elesipnek. Csak az elszántság segíthet.

— Sarkantyuzz! rivallt a barátjára. Sarkantyuzz, a hogy csak tudsz, ne törődj semmivel.

A két ló csak folyvást egymás mellett rohant, most már vágatva. A hivatalnok félig holtan, halál-sápadtan feküdt rá a sárga nyakára s öntudatlanul szoritotta a bokáját a ló oldalához.

A mögöttük hangzó lármába, mintha bus harangkongás vegyült volna. Simon hátra nézett: Akoson nagy tűz volt.

Abban a perczen elérték a sorompót. A láncz már ereszkedett, de a két lovas átrobogott alatta a hidon. Közvetlenül utánuk lehullott a nehéz sorompó-árbocz s elzárta tőlük a nyomukban száguldó ákosiakat.

Azok alig tudták megállítani lovaikat. Őkleiket emelgették, úgy szidták a futókat is, meg az ügyetlen molnárt is.

Azután megfordultak és vágattak vissza a falujokba, a hol egyre kongott a tüzet hirdető harang.

Ez az egyetlen futása buskomorra tette szegény Simont.

Sohase ment többet az ákosi ezimborák közé.

Képünkhöz.

Szembekötödsdi. Az előadás után tanító-néniék kieresztik a kiesinyeket, akiknek bizony jól esik a tanóra után egy kis szórakozás, mint amilyen a szembekötödsdi. A tanító-néni beköti az egyik kis leány szemét fehér kendővel, azután szabadjára ereszti a széles lépcsőházban. Van azután hancuzozás! A kiesinyje-nagyja ott tipeg-topog a bekötött szemű kis farkas között, aki igyekszik közülük egyet megkaparítani s ha ez sikerült, akkor felszabadul a kötödsdi alól. Mai képünk ezt a kedves jelenetet ábrázolja.

Betűtalányok.

F r K L B JA m
a i E JA i

Tyú Tyú Tyú

Tyú Tyú Tyú

Lapunk 5. számában közölt számrejtvényt utólag helyesen fejtették meg: *Brindza Péter, Szobányi József, Jordán Imre, Izrael Mózes.*

Lapunk 6-ik számában közölt számrejtvény megoldása:

„Számrejtvény“

Helyesen fejtették meg: *Eötvös Imre, Maudska Károly, Ifj. Mészáros Lajos, Gombkötő N. János, Gáffy Sándor, Brindza Péter, Thorn Margit, Kiss Tamás, Pál József, Husza Ferencz.*

LEVELES-SZEKRÉNY.

Bérczy József urnak. Nem hisszük, hogy közvetlenül ártana, de mindenesetre jó volna megrátolni sertéseit abban, hogy ahhoz hozzáférjenek, mert e trágyaféleséget igen jól értékesítheti bármely növény alá. — **Simon P.** János urnak. Levelét áttettük az orsz. kölesönös biztosító szövetkezethez, mely a kívánt felvilágosítást meg fogja adni. — **Gagyí Lajos** urnak. Tessék ezt közvetlenül az intézet igazgatóságától megtudni, miután a feltételeket mi apróra nem ismerjük. Az intézet ezime (Budapest. Bálvány-uteza 19.) — **Köteles Gábor** urnak. A tehénnek bizonyára lobos a tőgye is, legalább többnyire ezzel együtt szokott az említett baj fellépni. Tessék vízzel hígított eczettel agyagos pépet készíteni, s azzal a tőgyet bekenni, de ügyelni kell arra is, hogy az eczet fel ne marja a bőrt; 2—3 nap múlva a lobosság elmúlik, s azzal együtt az említett pörsenések is. — **Ochs János** urnak. Ipari engedély nélkül semmiféle ipart üzni sem szabad. Az anyakönyvvezető előtt nem tartozik a menyasszony koszorúval megjelenni, de tisztességes ruhában illő, hogy megjelenjen. A jegyzőkönyvet tartoznak aláírni mindketten, t. i. a menyasszony is, a vőlegény is, s azonkívül aláírják azt a tanúk is. — **Sipos János** urnak. Ha a mandula dagadt s minden gyógykezelés dacára sem gyógyul, akkor legjobb, ha azt orvossal kivéti. Ez könnyű és fájdalommentes operáció, melyet legjobb ha a pesti klinikán végeztet, a hol ingyen is megteszik. — **Dáni Péter** urnak. Hidvég. A Feszty-körképet már nem lehet Budapesten hamarjában meglátni, a társaság Londonba szerződött, ahol bizonyára egy pár évig marad a körkép. — **Gergely Mózes** urnak, Homoród. A községi jegyzőnek kötelessége kisebb polgári peres ügyben a végrehajtást *teljesen ingyen* foganatosítani, akár a székhelyén, akár a körzetébe tartozó még távol eső községekben is. — **Gyenizse Lajos** urnak. Szép s figyelemre méltó levelét köszönettel vettük s abból egy politikai hírt rögtön fel is használtunk. A „Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének“ alapszabályait megkaphatni a szövetkezet-től (Budapest. Alkotmány-uteza 31). — **Zékány József** urnak. Levelére a tér szűke miatt csak lapunk legközelebbi számában teszszük meg észrevételeinket. — **Göcseji.** A számrejtvényt nem hozhatjuk, mert a megoldásnak általánosan ismert jelmondatokból vagy nevekből kell állania; politikai célzatokat rejtvényekbe nem szöhetünk bele. A vers igen gyenge. A vett dolgok után tehát nem vagyunk abban a helyzetben, hogy szíves ajánlatát igénybe vehetnénk. — **Bognár Lajos** urnak. Köszönjük a jóakarót, de a verset már azért sem hozhatjuk, mert saját la-

punkban mindenkit éltethetünk és dicsérhetünk, csak szerkesztőnk nem. — **Simonffy** Gábor urnak. Az adomákat legközelebb hozzuk. Udvözlét. — **Komli** József urnak. Német- és magyar nyelvű grammatikát valamelyik gyöngyösi könyvkereskedőnél szerezhethet be. — **Cseh** Lőrincz urnak. A méhészeti felügyelő urnak legjobb, ha a földmívelésügyi miniszteriumba ezimezi a levelet (Budapest, Nádor-utca), mert nem szereti, ha magánlakásán hivatalos ügyben alkalmatlanoknak. — **Rónay** Béla urnak. A kártyajátékokat magyarázó könyv miatt írjon Ruzsitska antikvár-könyvkereskedőhöz (Budapest, Múzeum-körút), aki utánvétel mellett szívesen megküldi. Czegeket elvből nem ajánlunk, de felemlítünk egy pár pesti kerékpár-raktárost, u. m. Berger Antal, IV. ker., Andrásy-ut 58. sz., Székely és Káldor, VII. ker., Erzsébet-körút 9—11. sz. és Fogl József, VI. ker., Andrásy-ut 48. sz. — **Kendöl** József urnak, Császárfalu. Bizony nem tudjuk, hogy Debreczenben melyik hentesnél lehet jóféle debreczeni szalonnát kapni. Tessék a debreczeni ipartestülethez fordulni. — **P. T.** urnak. A legujabb góbésságot megkaptuk s legközelebb sorát ejtjük. A feltett kérdésre bajos határozott választ adnunk, mert egészen az illető felfogásától függ, hogy mennyit hajlandó áldozni azért, hogy a per elől meneküljön. Mégis azt hisszük, darabonként 10 frtot mint írói honoráriumot méltán követelhet. A bíróság valószínűleg többet ítélne meg. — **B. Sz. Gy.** urnak. Igen sajnáljuk, de kívánatának nem tehetünk eleget. Egyébként nem hisszük, hogy erre szükség volna az „Ö” megnyerése végett. Ismerünk olyan léleményes embereket, akik ha szerelmeseik, hát nem igekeznek a Parnasszusra feljutni, hogy onnan szedjék furulyaszóra érzelmeiket, hanem szemtől-szembe bevállják annak, akit illet. Próbálja meg Ön is ezt a fogást — de csak prózában. — **Rónay** Béla urnak. A kértett antiquárus tényleg fungál. Tessék még egyszer nyílt kártyán kérdőre vonni s ha nem felel, bíróság elé is viheti a dolgot. — **Takács** Ferencz urnak. Tessék megtudni, hogy mennyi adót vetettek ki a haszonbérbe adóra és hogy fizette-e azt pontosan. Ha helyette fizetett, perelje be. Ha téves az adókiivetés, tessék a visszatérítésért a pénzügy-gazgatóságához folyamodni. — **Sz. A.** urnak. Garmond szedés mellett a kézirat körülbeül ötször nagyobb területet igényel, mint a nyomtatás. Persze az írás sűrűségétől is sok függ. A kéziratot különben könnyű átszámítani nyomtatott sorokra, csak meg kell olvasni, hány szó van p. o. 10 nyomtatott sorban és a kézirat 10 sorában. — **Gáffy** Sándor urnak. A mult számunkban közölt számrejtvényt megfejtőinek nem volt jutalomdíj kifizetve. — **Telen.** Mem közölhető még nyárban sem. — **Sips** Mihály urnak. Ha nem tudnak megegyezni az engedménnyessel, a bíróság hivatott dönteni. Az eljárás az, hogy Ön is, az engedményes és a bíróság is jelölnek ki egy-egy becsüst s ezeknek a becslése alapján állapítatik meg a kisajátítandó földterület értéke. Az engedményes nem sajátíthatja ki önt önhatalmulag. — **G. A.** Kassa, **U. K.** Cservenka, **T. E.** Sz.-Ujvár, **D. Gy.** Pásztó, **B. F.** Dévény-Ujfalú, **T. E.** Bács-Topolya, **B. J.** Hadgya, **B. A.** Oros, **T. L.** Dömsöd, **B. J.** Érkeserü, **Cs. K. Z.-Baksa,** **P. J.** Debreczen, **B. J.** Baroht. Sorsjegyeiket nem huzták ki. **Kiss** Péter urnak. Azt csak a Fuchs H. váltóüzlet tudja megmondani, hogy nyertek-e a sorsjegyei. Forduljon ismételtén hozzá. — **Eötvös** Imre urnak. Alaptőkéje háromszázezer forint. — **Teufel** Vilmos urnak. A szőlővessző miatt tessék egy 50 krros bélyeggel ellátott folyamodványt intézni a földmívelési miniszterhez (Budapest, földmívelési miniszterium, külső Nádor-utca), aki olesó áron boesájtja a vesszőket rendelkezésére. Sorsjegyei felől a jövő héten fogjuk tudósítani.

Kis lutri huzása.

Február 6.					
Bécs	42	23	62	64	65
Temesvár	20	89	58	10	5
Február 10.					
Brünn	75	33	82	46	86

Budapesti piaczi árak.

Budapest, február hó 13-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 76—81 kg. *tiszavidéki* 8.00 frttól 8.45 frtig, *pestvidéki* 8.05 frttól 8.40 frtig, *fehértalmú* 7.95 frttól 8.40 frtig, *bácskai* 8.05 frttól 8.50 frtig, *bánsági* 7.75 frttól 8.40 frtig.

Rozs 70—72 kg. 6.50 frttól 6.65 frtig.

Arpa: *takarmánynak* 60—62 kg. 4.10 forinttól 4.45 frtig, *égetni való* 62—64 kg. 5.80 frttól 5.90 frtig, *sörfűzdei* 64—66 kg. 6.50 frttól 8.90 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.90 frttól 6.93 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 3.83 frttól 3.85 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	14.30	13.70	13.40	13.00	12.10	11.50	10.70	9.00	6.50

Buzakorpa, finom 3.50-5.10, durva 3.40—4.90 frt zsákkal együtt.

Egyéb magvak: *vörös lóhere* 37—52 frt; *lucerna* 40—55 frt; *mák* 20—23 frt; *bab* fehér nagyszemű 6.80—7.50 frt, *törpe* 7.75—8.00 frt, *tarka* 6.25—6.50 frt, *lense* 8—15 frt, *borso* 8.25—9.50 forint, *köles* 5.30—5.40 frt, *kendermag* 6.75—7.25 frt, *repeze* 11.50—12.50 frt.

Marhavásár fizetnek páronként: *elsőrendű jármos ökörért* 300—300 frtig; *középmínőségűért* 260—340 frtig; *gyenge minőségűért* 110—180 frtig; *hízott magyar ökörért* mm.-ként élőszuliban 28—31 frtig, *hízott tarka ökörért* 25—30 frtig. *Fejős tehén,* magyar fajta 70—80 frtig, tarka 90—150 frtig darabonként. *Élő borjú* 1 kgr. élőszulért fizetnek minőség szerint 35—41 krt. *Vágot borjú* 1 kgr. hussulért fizetnek 59—60 kr.

Juhvásár: *hízott ürü* páronként 16.00—18.00 frt, *feljartott juh* 10—11 frt, *kiverő juh* 7.00—9.00 frt, *kecske* 6—7 frt.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élőszuliban 4% és 45 kgr. levonás az életre. *Elsőrendű* 300—380 kgr. nehéz sertésért 47¹/₂—48 kr., *vidéki sertés* könnyű páronként 250 kilóig 46—47 kr.

Baromfivásár. *Lud* páronként 3.60—5.50 forintig *kassa* 1.80—2.80 frtig, *tyúk* 1.30—1.50 frtig *csirke* 85 kr.-tól 1.20 frtig, *káppan* 1.30—2.40 frtig, *pulyka* 2.80—5.00 frtig.

Takarmányvásár. *Réti széna* 2.30—2.80 frt, *muhar* 2—2.40 forint, *zsupszalma* 1.50—1.65 frt, *alomszalma* 1.30—1.45 frt.

Vegyesek. *Tojás* forintonként 40—50 darab. *Szalonna* 45—48 krajezár. *Vaj* Ia. 80—160 kr., *Ila.* 70—120 kr. *Olvasztott vaj* 60—100 kr. *Méz* sárga csurgatott 32—33 kr. *Viasz* 150—154 kr., *burgonya* sárga 2.00, rózsa 1.80, közönséges 70—80 kr., *paprika* 20—49 frtig, hüvelyes paprika 26 frt métermázsánként.

Műtrágyák. A *Hungaria* részvénytársaság heti jelentése a *Független Ujság* részére. Szuperfoszfát 17—19% vízben oldható foszforsav-tartalommal 21—23 kr. Amoniak szuperfoszfát 10—12% vízben oldható foszforsav és 3—5% légegytartalommal 4.50—5.00 forint. Chilisálétrom 95% salétromsavas nátron-tartalommal 10.80—11.20 frt. Az árak a feltüntetett súlyegységek szerint teljes kocsiakományok vásárlásánál bérmentve az egyes közelebb vagy távolabb fekvő vasúti állomá ra szállítva értendők. Fizetési feltételek megállapodás szerint.

Börök. *Ökörbőr száraz* 100 kg-ként 76—84 frtig, *tehénbőr száraz* 75—82 frt. *Nyers ökörbőr* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 27—41 frtig, *tehénbőr nyers* (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 31—35 frtig.

Első magyar gazdasági gépgyár

• részvény-társulat •

GŐZCSEPLŐINK

a tökéletesség legmagasabb fokán állanak.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Részletes árjegyzékkel
és szakbavágo felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Kérjük minden kérdéssel bizalommal hozzánk
fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágo-
sító választ.

C Z I M:

ELSŐ MAGY. GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPESTEN.

Czímre ügyelni tessék.

ORSZAGOS MAGYAR KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Desseffy Aristid, Komjáthy Béla, Péchy Tamás, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szőnyi Zsigmond, Sztáray István gróf, Teleki Sándor gróf.
Vezérigazgató: Szőnyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fe a megfelelő kinstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

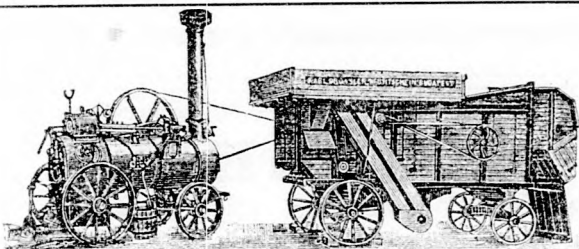
A takarmány és termények (szalmás eleség)

biztosítása szintén a legkedvezőbb feltételek mellett eszközölhető. A díjak itt is a lehető legmérsékeltőbbek

☛ **Gazdasági egyesületi tagok** — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a tiszta díjból 5% díjengedményben részesülnek. ☛

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terményeiket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **igazgatóság Budapestben**, (József-körut 8. sz.) és a **vidéken létesített ügynökségek**.

GŐZCSÉPLŐ-KESZLETEK. Saját gyártmány legkitűnőbb kivitelben, a magyar gazdasági viszonyokkal alaposan meggyező.

Kizárólagos képviselőség **LANZ HENRIK** cégtől Manheimből. Magyarország részére: Németország elismert legnagyobb és jelentékenyebb gyára gőzmozgony és gőzcséplőgépekben, legkülönféléb nagyságban, valamint önműködő etetővel és anélkül határozottan előnyben részesülő gépeivel. Felvilágosítással, tanácsal, képes árjegyzékkel, kedvező fizetési feltételekkel készségesen szolgál.

DRÖSSLER KÁROLY csász. és kir. szab. gazdasági gépgyára, vas- és ércöntődéje.
Budapest, VI., Váci-körut 59.

Alapítottatott 1866. * Szolid képviselőségek mindenhol felállítatnak.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tag-szaggyatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapestben**. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

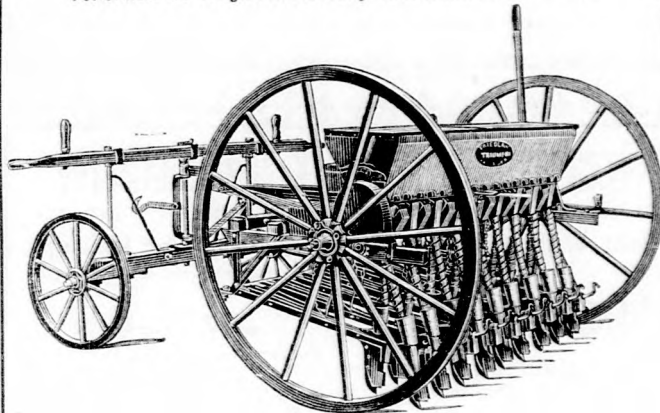
RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

FRIEDLAENDER JÓZSEF

gépgyáros-, mérnök volt az első ki 1891-ben az ő

„TRIUMPH III.”

sorvetőgéppével, a gazdaközönségnek, egy új a mai kor kivalmainak megfelelő vetőgépet nyújtott, a kellemetlen váltóke-rekeknek és magtartószekrény állításának elejtésével.

A „TRIUMPH III.”

verseny nélküli, legjobb és legegyszerűbb vetőgép, hegyes és lapályos vidékek részére:

Czím: 1897 febr. 1-től Budapest, VIII. Külső kerepesi-ut 1.

Kimerítő árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utcza 31. Váci-körut sarok.

Több évi tapasztalat után bebizonyult, hogy a legtokéletesebb és tartósságánál fogva a legolcsóbb és legtokéletesebb permetezőgép a **VERMOREL-féle**

„ECLAIR”

peronospora permetező, mely eddig minden versenyenél az első díjat nyerte el.

Kizárólagos magyarországi képviselet.

Ár 21 forint csomagolással.

„AZURIN” 1 frt 25 kr. kilogrammja.

„RÉZGÁLICZ” 30 frt métermázsánként.

„RAFFIAHÁNC” 48 kr. kilogrammja.

A tavaszi tömeges megrendelések következtében — késések elkerülése végett — kérjük különösen az

ECLAIR

permetező megrendeléseket idejekorán hozzánk juttatni. ☛

Ganz és Társa

vasöntő- és gépgyár részvény-társulat,
BUDAPESTEN,
ajánlanak:

Gépészeti s építési munkákat, vas-, aczel- és fémöntvényeket, teljes malomberendezéseket, transmissiókat, zúzóműveket, vízikerekeket jó eredménnyel pótló turbinákat, különösen pedig:

Hengerszékeket kéregöntetű hengerekkel mű- és parasztra-örléshez; kisebb nagyságu darálószékeket, melyek petroleumos vagy elektromos motorral kombinálva daráláshoz gazdasági czélokra kitűnően beváltak.

Petroleum-motorokat közönséges lámpa-petroleummal s adómentes benzinnel való hajtásra; ezen motorok előnyösen helyettesítik a kisebb gőzgépeket és járgányokat, kocsiakra szerelve mint petroleum-lokomobil eséplőgépek hajtására kiválóan alkalmasak. Üzemök biztos és nem tűzveszélyes, mert lámpa és szivattyu nélkül dolgoznak.

Elektromos áramot fejlesztő gépeket, melyek gőz- vagy petroleum-motorral, esetleg turbínával hajtva, úgy világításra, mint az egymástól távolabb álló épületekben elhelyezett tejjgazdasági, takarmány-aprózó, rostáló, eséplő, őrleő stb. gazdasági gépek hajtására is alkalmasak. 349

RESZLETFIZETÉSRE

Bausweller János

ÓRÁK, EKSZEREK 10-ÉVI JÓÁLLÁSSAL

RESZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve, Javítások pontosan eszközölhetők.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVEZÜ ÓRAÜZLETE.

Jelapítvaolt 1847

Igen érdekes regények leszállított áron.

Portómentesen megküldve 1 forint helyett **40 kr.**
Nem szabad szeretnie.

Az erdész ur fia.
Elbeszélés Theurriet André-től.
A malom története.
Irtá: Sudermann.
Angyal és ördög.
Irtá: Mathers Helén.
Megrendelhetők lapunk kiadóhivatalában Budapest, Köztelek.

Egy csodaember kalandjai.
Irtá: Conan Doyle, ford. Fáy J. B.
„BELLA.”
Érdekes regény. Irtá: Anna Vertua Gentile.
Mi a szerelem?
Arab regény, irta: F. Marion Crawford, fordította: Fáy J. Béla.

Kwizda-féle
Korneuburgi
marha-táppor

több mint **40 év** óta a legtöbb istállóban használatban étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint tehéneknél a tej javítása s a tejelő-képesség fokozása czéljából.

Egy dobozzal 70 kr., fél dobozzal 35 krajczár. Valódi csakis akkor, ha a fenti védjeggyel van ellátva. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában.

Főraktár:
Kwizda Ferencz János
csász. és kir. osztr.-magyar és román királyi udvari szállító kerületi gyógyszerárban, Korneuburg, Bécs mellett.

Az első sarvetőgépet Magyarországon

KÜHNE E.

legrégibb gazdasági gépgyára készítő

(1856.) **MOSONBAN.** (1856.)

Az eddigi eladás több mint **17000** darab.

Ügynökök általi eladásoknál „Hungaria Drill“-re szülő rendelésnél követeljük mindig **KÜHNE E. gyártmányát.**

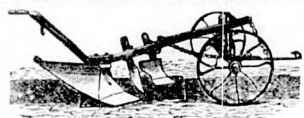
A legjobb hegyisorvető

KÜHNE E. „MOSONI DRILL” sorvetőgépe.

Uj! Moravek-féle repavető-mütrágyaszórával. Trágyaszórók; Sack-féle ekék 2-3-4 vasu ekék nagy választékban. Hengerek, extirpátorok s. a. t. Laacke-féle híres szántó és rétboronái 25 féle nagyságban. Magtárrosták a vetőmag előkészítésére s. a. t.

Főraktár:
Budapest, VI. Váci-körut 57/a. saját ház.

Ajánlom az 1896. évi szeptember 21-én Hódmező-Vásárhelyen tartott ekeversenyen

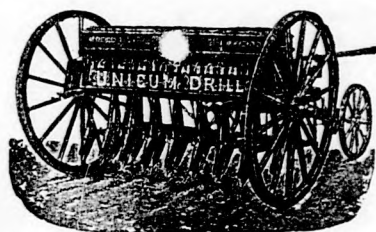
arany, ezüst és bronzéremmel díjazott egyetemes aczélekeimet, melyek anyag, kivétel s olesó áraknál fogva az összes eddigi konkurrencziát legyőzni képesek.

BÄCHER RUDOLF,

cs. és kir. kizárólagos eke és talajmivelő eszközök gyára.

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68. sz.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tagadhatatlan legjobb vetőgépe a jelenkornak a **Melichár-féle**

Unicum Drill

rendkívül egyszerű és feltétlenül szolid kivitelű.

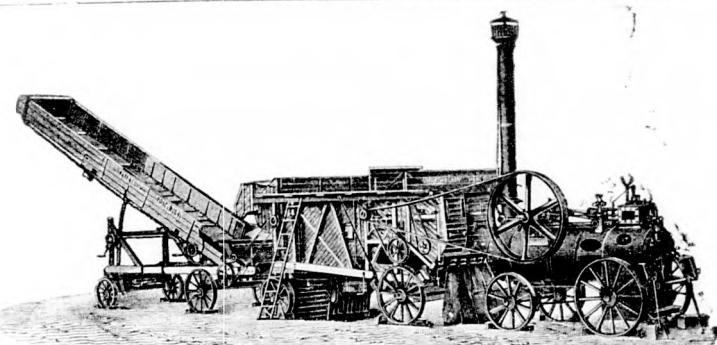
Leírás és árajánlattal bérmentve szolgál

MELICHÁR FERENCZ

cs. és kir. szab. vetőgépgyára.

— BUDAPEST, —

VI. ker., Nagymező-utca 68. sz.

Umrath és társa

mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPESTEN.

V., Váci-körút 60. szám.

Kedvező árak és fizetési feltételek mellett szállítanak kitűnően működő és több fontos újítással bíró

gőzcséplőkészleteket

valamint **kazalozókat**

minden nagyságban, a legmesszebbmenő jótállás mellett.

Ugyanott a tavaszi időnyre egyetemes és többvasu ekék, boronák, hengerek, trieurók, vetőgépek, kaszáló- és aratógépek, lőgereblyék, rendkívül nagy választékban, a legjobb szerkezetben olesó árakon szerezhetők be.

Képes árjegyzék összes gazdasági gépekről kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi beesérték háromnegyed részéig: 10-00 év közti időre kezepezen. Birtokos felmondhat, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal: ke is törlesztetik. Leboncolítás leg-
rövidebb idő alatt.

— Convertálás belyeg- és illetékmentes. —
Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokir másolat. 40494

Ingatlan- és Jelzálog Forgalmi-Intézet,
Budapest, Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden megyéjéből, hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokosok által okmányszervetleg ajánlva van.

Kurcz Lipót és Társa

photocznografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirályi-utca 13. sz.

Készít: mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

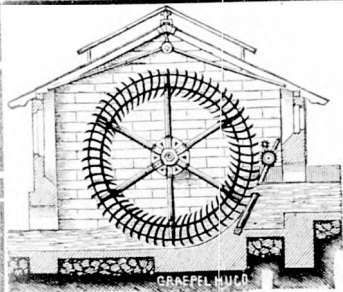
Clichéket

chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto-) typia, fametszet stb. utján.

Jérképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografiallag legszebben és legolcsóbban sokszorosítottak.

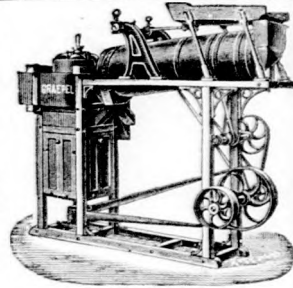
• Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek. •

Vizikerekek, turbinák, gőzgépek, gőzkazánok minden nagyságban őrlőmalmok és egyéb ipartelepek üzeméhez.

Őrlőmalmok, vámmalmok

berendezését és átalakítását a legjobb rendszer szerint elvállal

Graepel Hugó, gépgyáros

BUDAPEST, V. ker., Külső váczi-ut 46. szám.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A legjobb magvak

kaphatók

MAUTHNER ÖDÖN

magkereskedésében

Budapesten, VI., Andrásy-út 23. sz.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

„KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR“

1897-dik évre.

Szerkesztők:

RUBINEK GYULA és **SZILASSY ZOLTÁN**,
az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkárai.

Belti ára: 1 forint 50 krajczár.

Ára: Előfizetőinknek 1 frt 20 kr.

Postadíj 10 krajczár.

Megrendelhető: a „**Független Ujság**“ kiadóhivatalánál,
BUDAPEST, IX., Üllői-út 25. (Köztelek.)

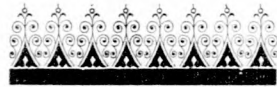
Vetőmagvak

1000-ed éves kiállításon legmagasabb
díjjal: *dizoklevéllel kitüntetve.*
Répmag, sárga Oberndorfi állami
ólmzár alatt, 50 kilónként 12 frtért
500 kilónként 100 frtért kapható

Gróf Teleki Arvéd

drassói uradalmában
u. p. Koneza.

Szétküldés ab Alvincz és Szászrégen
utánvétellel. A pénz előre *küldőjé-*
nek áru franco megy. Továbbá
luczerna mag, vörös lóhere
mag, baltaczim, fehér paszuly,
Heine-féle és Dupauí zab kap-
hatók.

Hirdetések felvételnek

a

kiadóhivatalban

Budapest Üllői-út 25.

Köztelek.

Felhivjuk

a t. cz. gazdaközönség
figyelmét

a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek ez év folyamán két soro-
zatban július és szeptember hónapok-
ban fognak megtartatni.

Bejelentéseket elfogad és felvilágosi-
tásokkal szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

A „HUNGARIA“

MÜTRÁGYA, KÉNSAV és VEGYI IPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ajánl:

Superfoszfátot, Chilisalétromot

és minden más műtrágyaféléket, legjutányosabb áron és elismert
kitünő minőségben.

Központi Igazgatóság:

BUDAPEST, V., Váci-körút 21. szám.

Herényi Gotthard Sándor és Rovara Frigyes művét érdeklődőknek ingyen és bérmentve küldjük meg.

„Pátria“ irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)